

A MI LAPUNK

Egész évre 20 korona.
Egyes szám ára 2 korona.

Megjelenik (július és augusztus kivételével) havonként egyszer.

DIÁK- ÉS CSERKÉSZUJSÁG

Szerkeszti : SCHERER LAJOS

Előfizetést, hirdetést, cikket, lapközleményt a szerkesztőség címére kell küldeni

Lučenec, Madách-utca 11. szám.

„Csak egy virágszálat: egy verset, avagy egyellen cikket vár Szlovenszko magyar ifjusága az itteni költőktől és íróktól. Hallják-e a gyerekek kéro szavat?„

Fenyves Pál.

sak egy virágszálat!

A „Prágai Magyar Hirlap“ április 16-iki számában írja többek között Fenyves Pál a fenti idézetet: „Csak egy virágszálat!“, amikor szövé teszi A Mi Lapunk ügyét is a szlovenszkoí ifjusági irodalom jelentőségének hangoztatásával és arra szólítja fel Szlovenszko íróit, hogy írásaikkal támogassák A Mi Lapunkat, hogy ez által a magyar művelődés magas színvonalu ifjusági lapjává váljék.

Ezt a támogatást A Mi Lapunk szerkesztője és ifju munkatársai a legnagyobb örömmel fogadják, mert kell a nagyok példája, tudása, művészete, hogy a fejlődő ifju lélek irányt, mintát, stílust és egyéniséget lásson, hogy belőle tanuljon és benne gyönyörűségét lelje.

A Mi Lapunk négy és fél év óta tisztán az ifjuság lelkesedéséből teremtődött meg és izmosodott. Sok fiatal diák benne látta először nyomtatva a nevét, aki ma már neves író. Olvasóink jól ismerik a cserkészek sorából kiemelkedett Wallentinyi — Győri Dezső, Darkó István, Marek Antal, Urr Ida, Sipos Győző nevét. Nem említve azt, hogy más tehetségek is jelentkeztek, akik ma még az iskola padjaiban ülnek, mint Darvas Andor, Farkas Zoltán és mások.

Ha egyéb érdeme nincs is A Mi Lapunknak, de az az érdeme elvitathatatlan, hogy a sok jelentkező íródiák közül ki tudta választani a tehetségeket s nem egy-

nek megadta a döntő lökést, hogy írói képességeit el ne hanyagolja, művelje, fejlessze.

Pedig mily nehéz dolog, mily kemény munka volt a semmiből valamit teremteni, erről a szerkesztő tudna mesélni sokat, igen sokat. De tudna arról is mesét, hogy mily keserves egy lap szerkesztése a felnőttek támogatása, az írók írásai nélkül, pénz nélkül... és mégis, az elvetett mustármag nő, csak önzellen munkakedv és szeretet az ifjuság iránt legyen a vezető.

A Mi Lapunk szerény mécses csak; de hány diák várja epedve, türelmetlenül egy-egy számának megjelenését. És hány diáknak repül a bizalmas, szent gyónásnak is beillő levele a szerkesztőhöz, arról a megőrzött levelek gulává magasló csomói regélhetnének. Mert szeretik a szerkesztőt, szeretik A Mi Lapunkat egyszerű köntösbén is.

Mindenki olyan kalappal köszön, amilyen van! A szlovenszkoí magyar ifjuság lapja szerény, szegényes, de becsületes. Minő diszesség, gazdaggá, irigyellté válnék egyszerre, ha Fenyves Pál felhívásának eleget tennének Szlovenszko magyar írói és nevelői és termésük javából egy-egy virágszálat tűznének A Mi Lapunk homlokára! Akkor igazán minden magyar diák olvasná, járatná és a sok kicsi fillérből előkerülne az a hatalmas összeg, amellyel a nyomdai ügyesség külsőleg is széppé, kedvessé, művészivé avatná a most még szerény, szürke Hamupipóké, A Mi Lapunkat.

Magyar írók: „Csak egy virágszálat!“

Magyar ifjak: Öleljétek magatokhoz szeretettel ezt az áldozati ajándékot!

Scherer Lajos.

Ifjusági irodalom.*

Irta: Marek Antal.

Valaki csendben, nagy-nagy szeretettel s nagy áldozatokkal dolgozik az ifjuságért öt éve. Utján nem kíséri csak fiatal szivek hálája s ezért a háláért vállalt Scherer Lajos, a mi Lajos bácsink, minden munkát, öt hosszú esztendőn keresztül. Anyagi gondok, közöny, lelkiismeretlenség hydrafejeit fojtogatta attól az időtől, ahogy a A Mi Lapunk első száma útnak indult.

S ezt a munkát, Scherer Lajos minden szerénysége ellenére, észrevették. Felhívást írt Fenyves Pál, a Prágai Magyar Hirlap nagyképességű munkatársa, a szlovenszkói írókhoz, hogy a lendülésnek induló szlovenszkói magyar irodalom egyik ágát, az ifjusági irodalmat, melyet talán Schererén kívül senki sem ápol, támogassák. Meleg sorokat kapott benne a nagy nyilvánosság előtt azért a munkáért, melyet önzetlenül végzett és mi, akik vele voltunk a kezdet nehézségétől a folytatás nehézségén keresztül, tudjuk, mennyire érdemelten kapta ezeket a sorokat.

Hivjuk ki egy percre a nyilvánosság függönye elé. Tanáros arcából a cvikker mögül két jóságos szemmel találkozik a szemünk s a szemünkön küldjük feléje a lelkünket. Méltóbb ünneplést senkitől sem vár és senkitől sem kaphat.

A Mi Lapunknak megvan a maga irodalmi jelentősége. Végiglapozva a számokat, nem kisebb nevekkal találkozunk a hasábozon, mint: Darkó István, Wallentinyi Dezső, Urr Ida, Szombathy Viktor, Madame sans gêne stb. neveivel, akik közül a fiatalabbak első próbairásaik megjelenési helyének emlékeznek az A Mi Lapunkra vissza.

Fenyves Pál nagyszerűen felépített cikkében ezt mondja:

— Az nem lehet, hogy a szlovenszkói és ruszinszkói íróknak, költőknek, tudósoknak, nevelőknek ne legyen egy szavuk sem a jövő nemzedékhez.

Őn, aki öt éven át szerettem és nem szegyeltem támogatni a gyerekek ujságját (mondja Fenyves: bár szivesebben venném, ha nagyobb perspektívájú lappá fejlődne A Mi Lapunk), ma Fenyves Pál cikke alapján két felhívást szeret-

* Nem szivesen közlöm ezt a cikket, mert a szerkesztő személyéről van szó; de rámparancsoltak, hogy feltétlenül hozni kell. Szerk.

nék írni.

Az egyiket, amely Szlovenszkó és Ruszinszkó művészeihez szólna, tulajdonképen már elévégezte helyettem illetékesebb helyen és illetékesebben Fenyves Pál.

A másik felhívás nektek szólna kedves olvasók. Minden lap terjedelme, existenciája, jelenési lehetősége tudvalevőleg az előfizetők számától függ. Ha mindenki csak egy-két előfizetőt szerez (s annyit ki ne tudna?), olyan lapot lehetne adni a szlovenszkói magyar diákság kezébe, amelynek tanító és műveltséget plántáló képességét egy embernek sem volna joga kétségbevonni. Szülők gyerekeik érdekében, magyarok pedig a jövő virágjainak az érdekében tennék azt a kevés fáradságot, mely szédületes, új irányu horizontot tágitana a magyarság életét megmenteni, védeni és emelni kívánó apostolainknak.

Fenyves Pál fogadja köszönetünket a sorokért. Adja Isten, hogy előbbre vigye a magyarság életének lassan rázódo, de száz meg száz egészséges tehetséggel megáldott vagy megvert szekerét.

Tavaszi riadó.

*Hahó, fiúk! Pacsirta száll az égre,
Tavasztündér virágot hint a rétre,
Zord csúcsokon borong csak már a hó.
Friss lombbal zúg az erdő,
Patak csobog, — szökellő...
Jertek, fiúk, hahó!*

*A tél fagyát most vígan elfeledjük;
Mi bús emlékünknél, — könnyen eltemetjük.
Ifjuságunk: legdrágább földi jó!
Tavaszt élé siessünk,
Kelő napot köszöntsünk,
Jertek, fiúk, hahó!*

*Hadd verje vissza völgy a vig dalunk;
Hadd hordja zsenge rét a sátorunk,
Duruzsoljon a rőzse táborlázón,
Szívünk a Természet könyvén betűzzön...
Légy résen, pajtás: szól a riadó!
Tavaszt köszöntsünk, cserkészek, hahó!*

(Rožnava)

Tichy Kálmán.

„És itt van a nap!
És itt van a fény!
És itt van az élet!”

Sík Sándor

Tavasza.

Irtta: Végvári Rezső.

Gyáva, fagyos, halálos Tél után most —
ime — ránk köszöntött a diadalmas, verőfényes,
szent Tavasz!

Mint langyos szellő dudorász a fakadó
rügyek között. Mint tüzes napsugár életre csó-
kolja a szunyókáló rónát és virággá varázsolja
a világot. Mire szétnézünk, csodák csodája fogad
lépten-nyomon. És mi oly jól érezzük magunkat
a virágzó, rügyező, új életbe lendülő hársfák,
tenyvesek, akácok, rózsák, ibolyák, gyöngyvirá-
gok szemképráztató társaságában. Izig-vérig ható,
ránk boruló balzsamos ózon, gyanta, a sok-sok
olaj és bódító édes virággillatok gyógyító erejű
áradatában. És a csillogó reggeli harmat, lan-
gyos kikeleti eső, csobogó hegyi patak, a hőm-
pölygő szőke Duna habjai mind, mind valami
féltyve őrzött boldog titokkal jönnek-mennek. És
a csicsergő, csatlógó, trillázó madársereg, a
mosolygó tiszta ég, a pajzán táncu napsugár
mindenfelől üdvözölnek, rád nevetnek, beléd
költnek és kikergetnek a füstös, lusta kávéházból,
a poros korzóról ki a szabadba a nevelő nap
arca elé! Megváltozik minden. Az elnyomorodott
izmok rugalmassá válnak. Szinte kívánom a
nehéz verejtékes munkát. Szívem új nótá ritmu-
sára kezd verni: és itt van a nap, és itt van az élet!

Ez hát a Tavasz.

Az Élet májusa, az ifjuság a várva várt
szent Tavaszért: lelkesedik. Őszintén és nagyon.
Hisz ez a természete. És az „új élet” lelkiere-
jét, eszményiségét hozó Tavasz megérdemli azt.
De ennek a helyén való lelkesedésnek tovább
kell mennie: — a céltudatos tettekhez! Ezek
nélkül üres szalmacsépelgetés minden ilyen
írás, költemény, minden szó, minden ünnepély,
minden ima. E tettek célja pedig maga az Élet!
Az új, örömteli, boldog élet, mely után manap-
ság úgy sóvárog a szomorú Ember. Ennek az
új életnek a rejtélye pedig benne van a Tavasz meg-
annyi megnyilatkozásában, minden parányi gyöngy-
virág illatos kis harangjában. Azért menj utána
és értsd meg! Kint a szabadban, ott munkálgodj,
ha csak szeréd ejtheted, ott sétálj, ott dalold ki
ifju szived örömet és ürmét, ott ülj le a cso-
bogó patak partján selymes füre, ott tanuld meg

a virágzó hárs hüvösében a mindennapi leckét,
ott olvass könyvet, ott figyelj meg a fecske röp-
tét, gyöngyvirág sercenő növését, pacsirta hálás
dalát. Innen és így kapod meg az új, szép,
erős, összhangos életet: kötelességet és sza-
badságot, munkát és örömet, akaratot és szívet,
erőt és észl. Így vezet be a Tavasz a muzsikáló
boldogságba, mely nem mese, hanem a való
Élet, annak arcával és színeivel. Ámde ez a
boldogság elérése erőpróbája lesz ifjui jellemed
teherbírásának. Dolgozni, tanulni kell érte! De
ez neked könnyen fog menni, mert a Bűn vakond-
jai és a Halál sápadt kísértetei nem fognak ki
rajtad. Fölötted őrt áll maga az Erő, Szépség
és Élet: a Mindenható.

Ugy legyen!

Jókai mint mesemondó.

Komárom... Már maga ez a szó is öröm-
mel tölti el a szíveket, mert Komárom a magyar
nemzet ábrándvilága, kincses meseország, —
maga Jókai Mór.

Nem is sejtették száz évvel ezelőtt a duna-
menti ősrégi város lakói, hogy csendes helysége-
üket, mint ilyen nevezetességet fogják ismerni
és említeni az egész világon. Száz évvel ezelőtt,
1825 február 20-án Komáromban két erősen ki-
világított ház szórta fénysugarait az utcára. Az
egyikben, a megyeházán, a főispán várta a megye-
bálra érkező vendégeket. A másikban pedig
Jókai József köszöntötte a Móric fia keresztelői
vacsorájára meghívottakat. Akkor az idegenek
a megyeháza felé irányították sallangos lovaikat.
Mig Jókai József vendégei is hamar eltávoztak,
szintén a megyebálra siettek. Ámde a Jókai-ház
híresebb lett a megyeházánál is és nevezetes
maradt a századok futásában is, mert az ekkor
ünnepeelt kisgyerek Komárom legnagyobb fia lett.
A szülőházat nagy név dicsősége ragyogja be:
Jókai Mórnak, mint a legkiválóbb magyar regény-
írónak, magyar mesemondásunk királyának di-
csősége.

1825 február 18-ika óta, az író születése
óta egy század pergelt le az idő homokóráján.
Koszoruzzuk meg a komáromi kis ház emlék-
tábláját. Ismertessük Jókai Mór legnagyobb re-
gényírói kiválóságát, meseszövő erejét, mese-
mondását.

Nagy emberekről szépet mondani könnyű.
Jókairól ezt sem lehet, Ugyanis nincs olyan szép

dolog, amit már előttünk ő maga el nem mondott volna. Minden szép, amit ő írt. Mily szépek meséi, amikből csodáshatásu regényeit és novelláit szöfte egybe. Méltán állapították meg róla, hogy a világirodalomban Jókai a legelső az elhíttetés művészetében. Rábeszélő tehetségének ékesszólásával rávesz arra, hogy mindenhova elmenjünk vele. Felvisz a hetedik mennybe, utána lezudul a pokolba. Sebes szárnyakon repít a tündérvilágba s a következő pillanatban lopva suhan velünk a démonok közé. De mi mindenüvé követjük. Ékesszólása olyan, mint a szónoklás terén Aranyszáju szent Jánosé. Ugy kidisputál elfoglalt állásunkból, hogy önkéntelenül is követjük. Vele megyünk Szibériába, Dauriába a kirkizek közé. Elkísérjük a mesés gazdag ezüstmányába. Ezt felrobbantjuk s a legcsodálatosabb módon menekülünk a volapükök tatjába. S itt elismerünk valónak minden találmányt, bár legyen az a legképtelenebb. Vele megyünk a magyarok őshonába. Vele küzdjük végig a hunok festvér- és szellemharcát. Csabával együtt szikráztatjuk ki a pegazusok és szellemlovak patkóiból a tejútát. Vele megyünk Erdély bájosan félelmetes hegységei közé. Félénk örömmel szemlélgetjük a csalóka ezernyi apró tengerszemeket. Félelemtől reszkette s izgalommal csodáljuk a vízi szörnyeket s tündéreket gyámántpalotájukkal. Végül ugyanezeket vele pusztítjuk el. Velemegyünk a FEKETE GYÉMÁNTOK-at értékesíteni s a végpusztulástól megmenteni. Elkísérjük a magyarországi TÖRÖK VILÁG-ba és ERDÉLY ARANYKORÁ-ba, ki-kicsapva Törökországba is. Kimegyünk RÁKÓCZI FIÁ-val száműzött apjához. Az ÁRANY EMBER-rel a legképtelenebb dolgokon törjük a fejünket, de a szerencse mindig üldöz. Visszamegyünk látogatóba a RÉGI JÓ TÁBLABIRÁK-hoz. SZEGÉNY GAZDAGOK-ká leszünk. LÉLEK IDOMÁR-nak képzeljük magunkat. Csak jóval a hatás elmulta után leszünk közönséges emberek. Elmegyünk a pusztahelyre s szívesen leszünk CIGÁNYBÁRÓ-vá. Később mi is érdemeseknek tartjuk magunkat, hogy legyünk SZERETVE MIND A VÉRPAIDIG. Vagy olyanokká leszünk, mint AKI A HOLTA UTÁN ÁLL BOSSZUT. A hőst nyomon követve EGY HIRHEDETT KALANDOR-rá leszünk. S szívesen vállalkozunk FRÁTER GYÖRGY szerepére is, mindamellet, hogy megölnek bennünket. Ugyancsak szívesen leszünk a NÉVTELEN VÁR szomorú birtokosává. Elkísérjük hőseinket a

FELFORDULT VILÁG-ba. Elhisszük, hogy NINCSEN ÖRDÖG. De azért velemegyünk MINDEN POKLOKON KERESZTÜL. Leszünk A SZERELM BOLONDJAI, bár jól tudjuk, hogy nagyot nevetnek rajtunk. Hatására leszünk AZ ÉLET KOMÉDIÁSAI, Zárkány Napoleonok. Gyönyörködve szemléljük a NÉPVILÁG-ot. Tulvilági gyönyörrel engedjük magunkat elcipeltetni a MESÉK ÉS REGÉK honába. A hangulatos NOVELLÁK tartalmát is szívesen elhisszük neki. Sőt képtelenek volnánk el nem hinni. Ugy körülhálóz mézes-mázos szavakkal, hogy mire ellenállásra gondolnánk, vele egygé leszünk. Így lehetséges az, hogy vele együtt találjuk fel a hajlítható üveget s az ebből készült repülőgépet. Ezekkel háboruzva megyünk a csillagokig s megírjuk vele A JÖVŐ SZÁZAD REGÉNYÉ-t. De kitudná elsorolni, hogy hová nem lennének képesek elmenni vele! Mindenüvé, ahová csak hív három korszakra osztott regényeiben, novelláiban, elbeszéléseiben, rajzaiban, színműveiben, költeményeiben.

Nem csoda: oly különösen fonódik egybe élet és álom, ábránd és valóság Jókai regényeiben. A költészet úgy behálózza a valóságot, hogy végre egyiket nem lehet megkülönböztetni a másiktól. Az „ibolyaszemű ember“ szabadjára ereszi fantáziáját. S annyi könnyűséggel, színnel, bájjal csapong a végtelenségben szanaszéljel, hogy szédülnek, akik ezt látják. Csodálják az isteni erőket megközelítő határtalanságot. Ezért utánozni senki sem tudta, nem is tudja, talán nem is fogja tudni.

Összekeveredik a képzelte a valósággal, de ahogyan ezt a gyönyörűséges összevisszaságot elmeséli, lebilincsel és magával ragad bennünket. Kényszerít arra, hogy mindent elhiggyünk neki. Ő a mesebirodalom oroszlánerejű királya. Isten erejének tündöklő szikrája, aki azért szállt le a földre, hogy köztünk, magyarok közt is meggyújtson és megforgasson egy soha ki nem alvó máglyalobogásu fénykévét. Ehhez meg is volt a hatalmas litáni ereje. Az volt egyik adománya, hogy stílusának megvesztegető bűbájával párosult illuzióit oly szeretettel írja le s hogy páratlan hangulatosággal telítve e szeretetet olvasóira is áttudja árasztani. Ezért nem tudott valódi történeti regényt írni. Megrajzolta képzeletében hőseinek jellemét és így helyezte be őket korukba. Történeti hősei az ő korának élő alak-

ai. De mint többi hősei, úgy ezek is. angyalok és ördögök, mert Jókai e két véglét közt csapongott. Azonban nemcsak modellei voltak. Regényei neveltek is. A képzelet ragyogó jálékában szövődő mesék, a költő dús leleményessége, szertelen csapongása, előadásának szokatlan varázsa, az egész művét áthaló nemzeti szellem az olvasók közül is sokakat neveltek a regényhősökhöz hasonló közéleti szereplőkké.

Jókai meseországát járva most már az a kérdés is vár feleletre, mi nevelte ennek a nagy magyar mesemondónak képzelő erejét, előadó művészetét.

a.) Az irodalom történet azt mondja, hogy Jókai atyjának az 1809-i nemesi fölkelésről szóló elbeszélései nagyban nevelték a gyermekben a költői tehetséget, a mesé ő készséget. Már 9 éves korában jelent meg két kis versikéje.

b.) A komáromi lanka, a Duna szigete is gyönyörű tájkép és hozzá olyan, amelyet nem minden ember láthat. Főképp úgy, mint boldog gyermekéveinek egykor színhelyét, aztán tükrét.

c.) A magyar mese-, mondavilág, tündérmesék a legnagyobb nevelői a képzelő erőnek. Ezekre pedig felhívta figyelmét a Petőfivel kezdődő népies nemzeti korszak. Hogy mennyire hatottak rá népünknek Argilus királyfi, János vitézszerű tündérmeséi, történelmi és népmondái, hagyományai, eredeti jóízű tréfái, bizonyítják Jókainak saját szavai: „Mások a költészetet az égből keresik, mi keressük azt a földön. Mások a költő tanította a népet, most taníts te engem, lelkem hajlamaitól ölelt nép!... Jöjjetek elém ti rétek, mezők, délibábos rónák, csendes fehér házak, pusztai karámok; — lássalak benneteket, ti a szabad égnek fogadott fiai, jókedvű pásztornép, gulyások, csikósok, szellő paripákon regényes, magányos csárdát látogatva.“

d.) És ezeket igyekezett megismerni tanulmányai útján is. Regényeinek színhelyét, amint ő maga mondja, személyesen beutazta. Így bejárta az egész Magyarországot, sőt a külföldet is. Tanulmányaihoz tartoznak olvasmányai is.

e.) De mégis legnagyobb hatással volt rá, az idő és környezet, amiben élt. Micsoda hatalmas ellentétek ezek népünk reformkorszakában, különösen a 48-as és 60-as években! Átélté mindegyiket, sőt nem is téllenül. Egyik nap szíve egész tüzelő érzésével, lelkesedésével harsogja a szabadság zászlaja alatt a himnuszt, míg a

másik nap már bujdosik. De ép bujdosásában megfigyelhette a szabadságért lelkesedő, majd pedig az elnyomatás csillagtalan éjszakáiban kesergő népét. Elleste éjszárását, meséit, humorát És ép ez volt fantáziájának a leghatásosabb nevelője.

Ime Jókai Mór meseszöveg, mesemondó művészete. A festő vásznon elevenítette meg az ő nagy gondolatát, a szobrász márványból formálja ki és testesíti meg azt, amit nagy lelke elképzelt. A regényíró színes köntösbe öltözteti hőseit, Jókai mesemondásának páratlan művészetével olyan köntösbe tudja öltöztetni alakjait, hogy az első pillanatra lehetetlennek látszó alakjait és azoknak tetteit nemcsak elfogadhatónak, sőt valónak is találjuk. Ebben rejlik nagy sikerének titka. Valóban Jókai regényeit nemcsak minden magyar ismeri, hanem az idegen népek is örömmel olvassák. Sőt nemcsak a műveltebb osztály, hanem a köznép is szívesen vesz a kezébe egy-egy Jókai regényt, mert úgy olvassa, mintha egy hosszú, de csodásan szép mesét olvasna.

Ez az a dicsőség, ami egy század lepergése után is beragyogja a komáromi kis házat. Ez az a páratlan siker, amely becsületet szerzett a magyar népnek a Dantékkal, Shakespearekkel büszkélkedő népeknél is.

Fusson bár ezredéveket is az idő, Jókai a csodás mesemondó mint a magyar nemzet soha el nem halványuló dicsősége fog élni. Élni fog vigasztalást az ő regényeiben kereső népének ajakán, de szerte a világon mindazon nemzeteknél is, amelyek az igazi műveltségért bontottak zászlót, amelyek lelkesednek a szépirodalomért, az örök költői szépségeikért.

(Beregszász)

Hakiik Ferenc.

Rád gondolok.

Rád gondolok én éjjel-nappal hűen,
Rád akár fájón, akár könnyelműen.
Rád gondolok, ha szememet lezárom;
Rád gondolok, ha elkerül az álom.
Rád gondolok én nevetve, kacagva;
Rád gondolok, ha könnyekre fakadva
Átkozom a helyet, ahol születek,
Vágy ha nem érzem az otthon melegét.
Rád gondolok, hogy ha pihenőre térek
S olykor az éjtől rád sok-sok áldást kérek!
(Kremnica)

Eleőd Anikó.

Mécs László*

Irla: Fenyves Pál.

Most nem arról a Mécs Lászlóról akarok beszélni, akinek útja diadalúthoz hasonlatos, akit szerte az országban és azon túl is riadó taps, lángoló lelkesedés, nagy embereknek kijáró hódolat, ünneplő tömeg, sürgölődő befentesek csoportja és a népszerűség sok egyéb jele fogad. Nem arról a Mécs Lászlóról, akinek nevéből visszhangzik a sajtó, akinek álmodozó kék szeme, homlokára hulló szőke fürtjei, fiusan ivelt ajka és lágy, elomló hangja mintha örökös szálást velt volna az emberek szívében. Nem a szellemi életében olyan siralmasan megnyomított magyar kisebbség Mécs Lászlójáról akarok beszélni, aki egyetlen hatalmas gesztussal beváltotta a mi külön irodalmunknak távoli ígéretét, akinek tehetsége drága talizmánja lett az itt élő magyarságnak, boldog hit, áldott bizonyosság, nagy szent ölelés. Nem arról a Mécs Lászlóról, kinek hófehér ornátusára áhítatos lélekkel tekintenek a hívők, kinek istenes szónoklataira méltán büszke az a község, amelynek lelkipásztorául rendeltetett. Nem a népszerűség zajában sodródott Mécs Lászlóról emlékezem itten, hanem „a magányosság csönd- és halálvermes útját“ járó emberről, aki mindenkinek mindig idegen marad, furcsa szavu más-ember, önmagának pedig titok, amit hiába nyitogat kétségek zörgő kulcsaival.

A lét végtelenségébe dobott parányi ember, az összekuszálódott dolgok között vergődő, rettenetes romlások hétfájdalmát szenvedő lélek: ilyennek látom a költőt második verseskötetének legsúlyosabban zengő költeményeiben. „A bűn, a bánat, temetők“ fekete keze utána nyult és lehuzta a földre, az emberek közé. Azóta ez a sorsa: embernek lenni az emberekkel, szírványhidat építeni millió tulsó part között, utat fáklyázni sötétben botorkálóknak, a jóság csodatevését tanítani süket füleknek, a Szépség kinyilatkoztatását hirdetni vakságos szemeknek és tele marokkal szórni a szeretet biborszín magjait.

Igy vándorol az emberek között, Isten akaratából lett próféta, „szegénylegény az álmok országútján“ ... Nincsen hajléka, nincsen pihenése, mert az ő élete: mindenkiért-fájás. Ficán-

*) Ezt a közleményt a Prágai Magyar Hírlap csütörtöki rovatának írója küldi ajándékkul a serdültebb magyar ifjuságnak.

koló lelke Isten pályáját viseli, mert aki elhivatott, azt lenyűgözi az Eszme. Kis perc-emberkék gondtalanul futkosnak olcsó örömök után, de benne örökösen egy egész világ lelkiismerete virraszt és elhesegeti közeléből a tarkaszárnyu álom-lepkéket. Ha néha nagy titokban az öröm parkjába oson, hol „pirosuló percek bokrosulnak“, üzennek érte a magányos hegyromok s ő folytatja elrendelt útját.

Szive felitta népek szenvedését, lelkének feltárt kapuján öldöklő hadseregek, a jövőnek nekiinduló munkástömegek és jámbor bucsusok vonultak be életébe, derüs szemlélődéseit egy kusza kornak problémái megcsufították s az örökös szépség szolgája küzködő, viaskodó kortársá kényszeredett. „Inog, vergődik minden kortárs“, de ő szilárdan áll a Krisztusban való hit talapatán és ég felé mutat, mint egy templomtorony. Ez a hit: gyermekein lizta, békéltető, maga feledtető istenszemlélet, hős forrásvíz a forró száznak. Egy hernádmenti falucskának templomába költözött ez a boldog megadás egy kisfiu szívébe és csodásan egybenőtt a munkáséletű kántornak alakjával, aki ennek az örökgyermeknek atyja volt.

Ez a szent áhitat élteti Mécs Lászlónak a magyar jövőbe vetett hitét is. Magyarokdó vers egy sincs a kötetben, fogadkozások, nekibúslások, pitykék és sujtások elmaradtak és mégis boldogan érezzük, hogy Mécs László költészete magyar. Magyar különösen az Ady dalaival való rokonsága miatt, akinek szörnyű valósággá vált jóslatait zengő ígéjű versben emlegeti Mécs László, remény-ösvényea bátor vezérünk, a magyar fájdalomnak, magyar bizakodásnak új énekese:

... Négy égi tájon szenvedés-ugarba
vetettük ömlő könnyeink vetését:
tél közepén kezdünk tavaszi dalba
s úgy varjuk a vetésünk kikelését,
meri aratás kell; élni akarunk!

Valóság.

*Behűnyom szemem s élem táruul szép álmok
Egész légiója.*

*Kinyitom szemem s előttem áll az élet
Szomorú valója.*

*Valóság, szomorú vagy és könnyörtelen;
A mélyed a legsötétebb farkasverem!*

(Lucence)

Hammermüller Imre.

Tessedik Sámuel.

Írta: Vegvári Rezső.

Olvasóim azt kérdezik: ki az? Megmondom: magyar praktikus idealista. Manapság — sajnos — azt se tudjuk, hogy ki fia — mi fia? Nevét a história poros fóliánsai közül tavaly, ilyen időben, betűzték ki Klio famulusai, a kíváncsi „kutatók“ (akik itt a mi portánkon mást se tesznek, csak az elfeledetteket kutatják elő holmi poros iratokból), átolvasták könyveit, életrajzát s akkor aztán, dictum-factum: azt a poros nevet márványba vésték és Szarvason, országos ünnepség keretében az általa alapított gazdasági iskola falára illesztették.

Nagy dolog az, ha valakinek nevét a járókelők az utcáson olvashatják. És őszintén megvallva keserű és fájó humor van e szavakban. Bizvást mondhatom, hogy az olyan életmű felett, mint amilyen Tessediké, el lehet gondolkozni és az is igaz, hogy végtére sóhajt az ember: „ha Tessedik Sámuel nem Magyarországon („véletlenül“) pillantja meg a napvilágot, hanem valahol Mecklenburg homokos síkjain, vagy a ködülte Albionban, avagy Provence daltelt mezőin — manapság hire-neve betölti a föld kerekességét.“ Bizony! És „ilyenek“ sokan, nagyon sokan voltak, vannak és lesznek a „mi“ glóbuszunkon. És ennek megértéséhez nem is kell különleges lángész.

Mert Tessedik Sámuel a világ egyik legnagyobb nemzetgazdásza és szociológusa volt. Örök lánggal égő szövétnék a magyar kultúra Panteonjában. Hisz: ő alapította meg a világ első gazdasági és ipari szakiskoláját, uttörője volt a mintafalunak, a szikes területek hasznosításának tizenhétféle módját találta ki és ismertetette, a modern gazdálkodásnak uttörője és irányadója; aki szűkebb hazájában meghonosította a lóherét, lucernát, répát, az akácfát; aki nek gazdasági, nevelésügyi és szociológiai munkái megültek a másfél század, aki a „Magyar földmívelés“-ben egy eszményi falu részletes rajzát adta közre és aki kilencszáz tanulót meghaladó szakiskolát vezetett és e földön hetvennyolc évig munkálkodott csendesen az Isten jóvoltából felebarátainak jóvoltáért.

Szivünk megnyugvására és a történelmi hűség kedvéért ide írom azt is, hogy odaát Magyarországon a Falu szövetség egész országos akciója oda akar hatni, hogy Tessedik Sámuel

mintafalvait megvalósítsa, ezért gyűjtötte meg az emlékezet fátylóját híres iskolájának másfél százados évfordulóján.

Dohát mit is akar Tessedik Sámuel itt mi közöttünk, ifjuság között?

Azt, amit a praktikus idealista akar: boldogság képében jelenkező meleget, világosságot e nyomoruság völgyében vergődő Ember számára. Tessedik Sámuel lutheránus lelkész volt Szarvason. Hétköznap tanította a népet nagy szíve szeretetével humuszt hasítani, földet művelni, mocsarat lecsapolni, erdőt varázsolni s „a vadócba rózsát oltani, hogy szebb legyen a föld.“ Vasárnap meg fölment a szöszékre és onnan lélekgyógyító erőket árasztott hűveire; erőket, melyek ott rezegtek hatalmas lelkének minden szavain; erőket, melyek „ság“, „ség“ végű főnevekkel szokás megjelölni, mondván: boldogság, békesség, megelégedettség, emberiség, szívósság, sőt vídamság. Ilyen volt ő! Sőt több is: férfinevelő. Törülmetszett magyar szíve érezte, hogy nemzetének Achilles sarka az ifjusága, a reményteljes jövő hordozója. Fáj a szívének, hogy aki keveset élt, nem is ifju, hogy életuntságról panaszkodik az, aki még alig élt. Rügyfakadásra akarta birni a testet öltöti tavaszt, az ifjuságot, melyet az élet festett arcu bohócai a Télbe akartak csalogatni. Iskolájában, hol sokszor kilencszáz ifju tanulta Tőle az élet mesterességét, erősen küzdött minden testi és lelki alacsonyosság ellen.

Tessedik Sámuel a Teremtő segítőtársa volt, az ő jósága kiáradt a nemzetre és ifjuságára, mint valami jó illatu olaj. Vajjon ki az, akinek e zimankós napokon nincs szüksége „ilyen“ olajra?

A két testvér.

(Befejezés)

Gróf Perényi János azt vélte, Muselin bég is erősítette: „Mi vagyunk a legjobb barátok a föld kerekességén.“ És aki ezt a mondást hallotta, szentül el is hitte. Maga a gróf hitte legjobban. Hiszen hányszor rebegte el a bég szája azt, hogyan szereti, hogy életét, vérét is feláldozná érte. A gróf ugyan nem rajongott a bégért, de az egyszer megpecsételt barátságot állta s a világért se szedte volna rá kedves törökjét.

Esténkint, amikor együtt iddogáltak, sokszor megeredt a gróf nyelve; néha még leg-

szentebb titkait is fellebbentette. Elmondta, hogy milyen egyedül áll a világon, hogy az erdélyi udvarral, rokonaival, testvéreivel összeveszett, hogy nem szeret senkit, hogy nem tud már semminek sem örülni. Sőt egyszer mámorosan azt is kibökte, hogy cselédeiben, csatlósaiban sem bízik nagyon, legfeljebb az öreg Józsiiban, aki talán igazán ragaszkodik hozzá.

Mindezt begyibe szedte a ravasz Muselin bég. Lassankint meg is szőtte álnok tervét. A cselédséget lassankint megvesztegette, magához édesítette titokban, ami igazolódott is a vhar alatti hirtelen ráülésében. De az öreg Józsiival nem igen ment semmire. Az csak bólogatott fejével, de se igent, se nemet nem mondott. De aztán ezzel az egy szolgálival nem is törődött a dolgában bölcs és biztos Muselin bég. És ez volt a veszte! —

Mielőtt azonban ezt elmondanók, gyerünk egy kicsit a Fehér-Kőrös partjára. Ott, ahonnan az Erdélyi érchegységéből, a Moma Kodru hegység szorosából ez a sebes folyó előtör, gyönyörű vidék virányai közt feküdt egy városka; a városka szélén pedig állott egy úri kastély gróf Perényi Sándor, János öccsének, a birtoka.

Sándor gróf az erdélyi seregben szolgált mint egy kisebb hadtest vezére. Sok viaskodásban volt része. Ágyudörgés közt nem fogta a golyó, közelharcban nem sebezte meg őt sohasem a török görbe kardja, mert védőangyalai, felesége és két kicsi gyermeke, reggel este érte imádkoztak. És a jó Isten hogy ne hallgatná meg az ő kedveseinek imádságát?!

És mikor néha szünetelt a harc, Sándor gróf otthon érezte legjobban magát. Fia, apja mása, emelgette a hős kardját s Sándor gróf ezt gyönyörrel nézte. De örömmel látta sudár leánykáját is felserdülni s mindezek dacára Sándor gróf mégsem volt egészen boldog. Legédesebb álmait is egy-egy bús emlék zavarta meg: János testvérenek emléke!

Ilyenkor elébe rajzolódtól boldog gyermekora, pajkos vidám óráival, csacska álmaival. Látta szerető édes anyját, bajnok atyját, akiket korán elragadott a halál és látta maga előtt János bátyját, aki oly rosszul bánt özvegy anyjával s akivel e miatt össze is különbözött. Ez a szomorú fiú önérzete ennek ellentmondott. Ő könnyörgőn szeretetet attól, aki az édes anyját annyiszor keserítette el? Nem, ezerszer nem! És mégis: a vér nem változik vízzé, mégis

csak János gróf a testvére.

Egy ilyen szomorú percében, éppen aug. 12-én reggel toppant be Sándor gróf elé János gróf Józsi nevű szolgálója. Lovát kiverte a hab, maga lihegett... Akadozottan rebegte el, hogy mit tervez a török Muselin bég az ő ura ellen. S hogy ezt a náluk idéző kisasszonytól tudta meg s ő küldte.

Sándor gróf szíve nagyot dobbant. Elfelejtett mindent: a haragját, az anyja bántalmazását, csak azt látta, hogy bátyja, a véreből való vér, veszélyben forog.

Sándor gróf nyergeltetett s válogatott vitézeinek csapatával elindult a Perényi-vár felé s amint feljebb láttuk igen jókor érkezett. A bűntető ítéletet az álnok törökön ugyan nem ő hajtotta végre, de váratlan megjelenése és az isteni gondviselés bölcs intézkedése elhárította János bátyja fejről a veszedelmet.

János gróf megtört. Szívéről leolvadt a gyűlölség hava, fásult keblét a szeretet melege ömlötte át és könyezve borult mentő angyalának, Sándor öccsének keblére és sirt, sirt mint egy gyermek.

(Beregszász)

Ifj. Zapf László.

Honfoglalás az erdőn.

A hegyi legelő összerágcsált pásztilja bekacs-karingózik a mogyorófabokrok közé. Összevissza kanyarodik a még ki nem taposott ösvény, melyen honkereső vágyunk vonszol a sűrű felé. Most megtorpan az elül járó: szakadék zug az egymásra boruló lombok alatt. Csak egy pillanatra tetováz, aztán ferdén nekivág a meredeknek. Az uttalálás rá nem parancsolt kutyakötelessége vezet a tüskén-bokron át. Hosszu sikongó sorban kuszik utána a kis csapat. Vastagon kidudorodó fagyökéren akad meg a láb és karcu ugrással bukik sorjában a sok fiú az ér tulsó partjára. Aki át van, rendbeszedi a tarisznyáját. Jól összedobálta a mászás. Vizslaszemek fürkészik a tájat. Följebb gyöngye zuhatag csörög, fehérre veri a világoskék vizet. A türelmetlen kezek belemásznak. Kékes agyag ragad a körmökre. Tikkadt ajkuk odatapad a marokhoz, hangosan szürcsöli a jéghideg forrásvizet. A kiapadt test gyönyörben itatódik át.

A vízforgató keskeny völgyben összeszorult kis nyáj. A vezér körülnéz. Szólváró csöndben lesik arcát a fiúk és ritka nyers szavára lángos örömmel szélednek szerte tizenkétfelé. Most a

hazát keresik. Csak össze-vissza lábnyomok maradnak hátra az elgyúrt kis homokzátonyon. Fürgén buggyan föl belőlük a barna víz.

Már messze csörtetnek az elsők, nekik könnyü mert legörbült a part eléjük, de morogva bajlódnak még, akiknek a már egyszer megjárt oldal jutott. A vezér egyedül maradt a lehányt fölszerelés, üstök, botok és pokrócos hátizsákok között. Letérdel a simára csiszolt kőlapra és előveszi a összehajtogatott térképét.

Zizeg a cserje. Dalos hujrával tér meg a kürtös. Barna melle diadalt hörög, csillogó arcán a most-másnal-többet tettem titkos öröme vigyog: „Gyerünk csak, megtaláltam a táborhelyet!”

Hevesen fölkapja a zsákját és föl se szisz-szen, mikor a szij hasadt vállába kap. A vezér csókos csodálattal nézett a fiu arcába. Amit odakívánt: a belül föltétlen biztosnak érzett állítás büszke kifejezését, mely nem tűr egy kérdés, kételkedő szemvillanást — azt megtalálta és magába szivta. Hosszu füttyszó mint rideg parancs dobban át a légen, de mire a gondokbatörtl agyvelőkre ér, pezsgés lesz, az öröm lüktetése. Megrándul most minden bokor, megszólal most minden oldal, máris itt van mindenki. Fölszerelni. Indulás!

Átsiettünk a kis erdőn és amint mögöttünk maradtak a vékony törzsek, gyönyörű rétre hullott tekintetünk. Hatalmas tábla volt az, fölhúzódozt a halványsárga égig. A pereméről fekete erdőszegély ásitott le csöndet. Belefeküdt lelkünkbe a szélesség és mi észre nem vett áhítattal guggoltunk le a széjjelnyíló szélen.

A lassú és halk életmozgásokba erős lökessel futottunk be. A lombok puha zümmögéséhez, a vízcsörgés tompa üteméhez mint erős együttkiáltó járult a munkazaj és vidám kacagás. A pici bogárgyomrok emésztését, fűszál nedvszívását, apró egérlábak földet kaparását, a rét minden anyaggyuró mozgását fölülmulta izmunk lökése, lábunk dobbantása. Az új nagyobb mozgás bekapcsolódott a természetbe, jobban, erősebben dobog itt most az élet.

Fölépült a tábor, erdei emberek kedves kis hazája. Öt fehér sátor kacag fölfelé. Az egyik elbujt a bokrok közé, hadd simogassa a sok kis levél.

A konyhaásó kivágja a gyepféglát és neki lát az ásásnak. Komorfekete szűzföld, ezt még nem forgatta ember. Vastag véres giliszták kigyóznak ijedten odább. Kimélyül az üstnyi szé-

les árok és mire a csupasz térdek összetördelték a halombagyújtott ágagat, kész a tüzhely. Egy-kettőre lángra kap a rözse. A pörkölt föld és ecetet köpő fa egybevegült szaga sűrűn gomolyog fölfelé a hamvasféhér füstben.

Az új otthon tüze vöröstre csipi a belebámuló arcokat, bizsereg a vér, melegség szállja át a testet. Elül a munkazaj. Körülfog a homályos erdő, mint nagy ölelő kar, csillámló csókot hínnek a csillagok, a természet szerelmes csöndjében föltör örömdalunk a nyitvaváró világminőség felé.

Már rég elzúgott az ének. A szakács lassan ráhúzza az üstöt a pattogó fahasábokra.

(Prága)

Kessler Edgár.

Itt a tavasz!

*Cserkész testvér itt a munka,
Itt a tavasz ne légy lusty.
Pakold meg a háti zsákod,
Nem sokára ütiink tábor.
Nincs zivatar, már nem havaz,
Cserkész testvér, itt a tavasz!*

*Madár fütttyüli az ágon,
Nincs szebb élet a világon
Künn a pusztán táborozni,
S a szabad ég alatt lenni.
Virul a rét, zöldül a gaz,
Cserkész testvér, itt a tavasz!*

*Gyenge zöld fű az én ágyam,
S csak cserkészni minden vágyam.
Csillagos ég a takaróm,
Madár dala az allatom,
Allat is az, virraszt is az,
Cserkész testvér, itt a tavasz!*

*Parancsnokunk, hogyha mondja:
Előre! fel! itt a munka!
Munkához lészon minden fél!
Mindén, ami mozog és él!
Méh is mozog, zümmög a kas,
Cserkész testvér, itt a tavasz!*

*Nincs szebb, mint a szép természet,
S olyan, mint a cserkészelet,
Madár dalol az erdőben,
Virág virít a mezőben,
Nincs szebb testvér, bármit mondasz
Mint a tavasz, mint a tavasz.*

Beregszász

Pataky Menyhért.

Tábori képek.*

Reggel.

Hét óra. Napsütés. A hegyek ormain vakítóan fehér ködfelhő takarja. A ködből méltóság-teljesen bontakozik ki a Vysoka szirtes gerince. A kis vasút kanyargó, keskeny vágányu sinén csikorogva fordul be egy kocsí. Egyhanguan talpal a csontos, fehér lovacska, vigan gördül a keskeny tölgyfalpu vastámlás kocsí. A fékező-nél megdöngölt rágja a bagót a pörge kalapú atyafi. A fehér ló után egy barna, egy fekete, majd egy szürke. A kocsik nyikorogva szaladnak tova, majd eltűnnek a reggeli párában. A kötőrő döngve zakatolva dolgozik, a zakatolást tiszszerezen búgják egymásnak a hegyek. Fenn a nyírfásban a vizes fűben kéklő harangvirág közt tehenek. A sátrak gőzölnek az erős harmattól. Az őrségsátorban halványan pislákol és füstölög a petróleum lámpás. A konyhában paltoz a tűz, s vigan eregeti a füstöt a askémény. A füstön keresztül rezgő táncot jár a nyírfásban legelésző tehén. A tűzhely izzó vaslapján bőrsődik a tej s a konyhaárokban álmos szemmel mered a tűzbe a kormos arcú szakács. Az ebédő asztal sajkáiban félarasznai esőviz... A virágtartót feldöntötte az éjjeli szél s a virágok nedvesen tapadnak az asztalhoz.

A völgyön vidáman rikolt keresztül a rekedt trombita. „Cserkészpajtás ébredj fel, itt van már a reggel!!!“ ... Megélnékül a tábor. A sátraktól álmos, borzas fejek, hálóinges testek kerülnek ki a harmattól csillogó gyepre... Sipszó. „Reggeli tornához sorba!“ Lekerül az ing a testről, a bőr zsirosan csillog a reggeli napsütésben. A torna elúzi a kényelmességet, álmoságot. Feszül a mellkas s a fűdő friss hegyi levegővel telik meg. „Mosakodáshoz!“ A kimélyített kavicsos mederben frissen, hidegen csobog a patak. A meztelen lábat sérti a kavics, a bokát csipi a hideg víz. A patak fölé hajol a test, megmerül a tenyér s a fiu prüszkölve rázza le magáról a vizet. A haj nedvesen lóg a homlokba, a törülköző s a reggeli szél vöröstre cserzi a bőrt. A testre rákerül a sárga ing s a sok sárga inges fiu szalad a táborba... Síp... „Napiparancshoz, sorba!“ — Jaj, hol a kalapom??“ „Nem látta valaki a szijjamat??“ — „Róká! Sólymok! Őzek! Farkasok! Mókusok! sorba!“ Negyvenöt nedveshajú, fakóinges fiu áll patkóalakban sorfalat. Jelentések, majd imához hív a kis trombita. A kalapok leröppülnek... Megáll az uton a zörgő paraszt szekér... — Csend... — Negyvenöt magyar fiu ajka imádkozik a parancsnokéval. A zöld lilimomos zászló fűrgen szalad a rúd tetejére, — negyvenöt ra-

* A „Kiskárpátok Turista Egylet“ pályázatán első díjat nyert.

gyogó, liszta tekintet kíséri úljában... „Vigyázz, oszloj!!“ ... „Hej konyhaörs nem kozmás a tej?? — Naposok reggeliért!!!“

Hadijáték.

A Vajarszka bükkös oldalában mély, köves, harasztos vízmosás. A haraszton óvatosan lépked egy csapat sárga inges, kipirult arcú kis fiu. Egy-egy megrugott kő árulón gördül a mélybe. ... „Pszé, csendesén“ ... A vízmosás jobb oldalán fák közül átvilágít a kék ég. A fiuk felkapaszkodnak a meredek hegyoldalra, ovatosan másznak ki a harangvirágos, nyírfákkal szegélyezett rétre. Itt terül el a tábor s a kis zászló fehérsége oda virit a fák közül. A sok sárga inget eltakarja a hajlongó illatos fű. A tágra nyílt szemek kérdően, izgatottan függnek a vezető ajkán, aki csillogó szemmel mondja: „Józsí kerít, mi átuszunk a réten s trombita jelre támadunk. Számokat fel!“ Lázás sietséggel, de büszkén köli a támadó számot — fehér táblán kéket — a fejükre, balkezükre pedig a cserkésznyokkendőt. A sárga-inges fiuk erre, mint nagy hajlongó gyíkok usznak a rét hullámos fűvében s beugranak az erdőbe.

Szürkül... Izgatottan járkálnak a sátrak között a palakparton a védők. „Mi az, még nem támadnak?“ „Dezső menj fel a nyírfásba erősítéshoz“ ... Most az erdőből elfojtottan szól a kis trombita tra-ta, tra-ta, tra-ta... „Támadnak, vigyázz!“ „A fa mögött!“ ... „Háromszázkilencvenhárom! Hiába bujkálsz a fa mögött, mégis látlak!“ ... A „halott“ támadó elszontyolodott arccal megy vissza a táborba. ... „Támadás az erdő felől, vigyázz, mind oda!“ ... A sátraktól s a patak mellől szalad a sok kis fiu az erdő felé. Ketten bujkálnak az avarban... „Rá!“ A két gyerek összefogóznak s a védőőrség letépi karjukról az inget... „Hó, halló vigyázz, csel! Mindnyájan a táborba!“ kiáltja egy vékony gyerekhang a fa tetejéről, a patak felől villanylámpák fénynyalábjai villanak elő s óriási... Hujhuj, hajrá!-val tör elő a támadó sereg. Cup... cup... Átrohannak a patakon s száguldanak a sátrak felé. A védő fiuk kétségbeesett erőlködéssel igyekeznek a táborba. Megkezdődik a harc. Hősiesen védekeznek a védők, de a támadók hármásával mennek rájuk. A villanylámpák az ellenfélnél vannak, a fénynyalábok elkápráztatják a védőket, kik a parancsnoki sátor előtt egy gomolyban küzdenek... „Fogd meg... szakítsd“ ... hallatszik a kavarodásból, A védők kifáradnak s a fáradt kis csapat feladja a küzdelmet, — csak egy kis fiu küzd kétségbeesetten, könnyes szemmel... majd elbotlik a sátorkötélbe s elnyomja a támadósereg.

Vége a játéknak. A fáradt, csapzott hajú, gyűrött számu harcosok sorba állanak... „A támadók győztek“ mondja a parancsnok ur... „Igen, mert csunyán harcoltak, eiszakították az ingpántomat“ fakad ki a legfiatalabbik védő

duzzogva...

Este az asztaloknál viharlámpások mellett vacsoráznak a köpönyegbe burkolódzott fiúk. Az utolsó elszánt kis védőt két nagy fiu tartja az ölében s vigasztalja. A kis hős gőzölgő leájába két forró könnyecsepp hull... „Igen... és... elszakítottátok... az... ingemet!!!“ szépegi a másik kis fiu.

(Folytatjuk)

(Bratislava)

Limbacher Rezső.

Bucsú-szonett.

*Ma még van egy pár békés óra hátra,
Holnap talán már pillanatot se lesz,
Ma is tűnőbe már az én világom,
Szemem holnap az űrbe tévedez.*

*Itten vagyok ma még, ahol szeretttél
Te pár bolondos kis eserkécsygyerek,
De holnap, oh ki fog rajjon szeretni,
Mert holnap, holnap messze elmegyek.*

*Egy értizednek tünlérözsa vára
Eloszlik — holnap — mint a szürke pára:
Holnap talán már fel se jön a hajnal.*

*S a bánatjében hosszujaj sóhajjal
Megindulok vándorhóttal kezembe,
És elmegyek a messze — végtelenbe. —*
Komárno

Darvas Andor.

Otthon.

A vonat füttyül egyet, azután eltűnik a ködben. Felkapaszkodom kocsinkra, beburkolódom s megindulunk. A hideg csallóközi szél kimélel-lenül csap az arcomba, a lovak is gyorsabban szedegetik lábukat, mintha rájuk is átragadt volna türelmetlenségem. A hóval fődött földteken varjak tollászkodnak, nagy kározással röppenek fel, amint közelükbe érünk, pár lépéssel odább újra leszállnak. Olyanok mint a taszcseppek a fehér rajzpapiroson. Halad kocsink. Más szóra-kozás híjában a fákat olvasgatom... De nini, már fehérít falom tornya, otthon vagyunk. Pár perc múlva befordul kocsink az udvarra. Kocsizörgésre nyílik az ajtó, ezüsthaju asszony szalad elém, az anyám s én „csüngők ajkán szóltanul, mint gyümölcs a fán.“

Nem kérdez semmit, csak belemélyesztli barna szemét az enyémbé, s mindent tud, mindent lát. Mert az anyaszem mélyebben lát, mint a löbbi más szem, elcsufítja a nap, a por az arcol, megváltozhat az eltévelyedéstől, a büntől — az anyai szeretet látja, mi van az álarc mögött; az ezerszer megáldott gyermek arc és ő megismeri, ha mások már nem akarják is.

Ugy jövök meg haza, mint a bibliai tékozló fiu. Mikor hazajövök, én vagyok a legszegényebb ember. Nincs semmim. Szívem olyan mint Aladin barlangja. Szép leány arc tanult mosolya

kinyitja, mint azt a „Szezám tárulj“ s kiszéd belőle mindent, ami szép, ami érték.

Ilyenkor nincs hitem sem. Ah mert mi keressük az Istent, a lelket görebben, kémlőcsőben, mikroszkóp alatt s nincsen, nem találjuk sehol sem.

Ha meguntam a sok hamis csillogást, a sok pózt, a farizeusok képmulató arcát, ha bánt már a tülekedés, bánt hogy engedelmeskedni, nyelni, tűrni, várni, lemondani, félni, alakoskodni, versenyezni kell... akkor hazajövök. Ha a lármás nagyváros füstje megülte a mellem, fojtogatja a nyelklelőm, ha már úgy érzem, megfúladok... hazajövök.

Itthon szívem, mint valami csodás akkumulátor, megtelik újra minden széppel, minden jóval, annyira, hogy másnak is jut belőle s elfeled haragudni arra, aki előbb mindent kiszedett belőle, csak a homokot, az értéktelent hagyta ott... hiszen a gyöngyagyulóban is homokból válik a gyöngy.

Itthon hiszek, erősen, újra. A város nagy templomkolosszusai, a gyönyörű csucsívek, a világhírű mesterek szobrai, festményei, a hatalmas bugó orgonák, nem tudnak Istenhez vezetni; nem juttatják eszembe, hogy imádkozni is kéne s bizony „elmegyek a templom mellett“. S itthon a sötét parasztszoba falán függő faragott Krisztus, a füstösrámájú ijedszemű Máriák képe, a kisalusi templomorgona disszonáns hangja eszembe juttatják a hitet, az imát s meaculpázva mondom a szoltéréneklő Dáviddal: „Uram, figyelmezz szavaimra, értsd meg az én sóhaj-tásomat.“

Itthon a zajtól beteg lelkem belecsavargatom a falusi csönd puha lepedőjébe s meggyógyul tőle. A csendnél nincs is jobb gyógyó. Hallgatni, mint duruzsol a parázs a kandallóban, hogy perceg a szű a szemöldökfában, hallgatni az öreg ingaóra hogy méri le életünkéből a percekét, hogyan szól a tücsök a tűzhely mellett. Istenem és mégis sokan a csöndtől bolondulnak meg.

Esténként anyám mellé ülök, nem szólunk semmit, de egyet gondolunk. Ez a világon a legközvetlenebb beszélgetés. Fáj ilyenkor a lelkem, hogy nem tudok neki egy kis örömet hozni, sajnálom őt, hogy csak gyógyulni jövök haza, hogy neki kell puha ujjával kisimogatni belőlem a fájást, hogy neki kell szeretet-flastromot ragasztani a sebre, amit az élet vág rajtam, mint ahogy rossz istráng kimarjítja a ló vékonyát.

Kinn az ugaron megaranyoztatom sápadt arcom a téli nap sugaraival, mélyeket szívok a friss levegőből s kitarva mellem, hajadonfővel dalolok duhaj parasztnótát...

Megerősödvé, meggyógyulva megyek vissza a lármás ős városba. Menni kell, hív a kötelesség. S egy darabig ismét kemény, konok daccal nézek szembe veled rohanó, tülekedő idegölő Város.

(Cs. Csütörtök)

Csiper M.

Az ember.

*Büntől sorvadó emberek röhögve dülnek
Krisztusi kereszt alá;
Vértől düledő szemekkel marcangolják
Önvádaskodó lelküket.
Bűnös minivei roncsok, emberi fajzat
Fejét isteni oltár elé hajtá,
Míg benne a testi hín
Szent megnyugvással egyesül.*

*Büntől fertőzött testét fölemeli az
Istenfia-képhez.
Rothadó karjait a réz Krisztus
Térdeire fonja.
Remegő szemei előtt míg a szép mult
Emlékei tünedeznek,
Addig bűnös lelke most Krisztusához
Imádságát ontja.*

*Büntől vigyorgó nyomorult arc
Bárgyu tekintete.
Torkán a bűnt fojtogató, örjítő
Buja nagy hatalma,
A szent, szűz s bűnt ezer darabbá
Tépő Krisztus ellentéte.
Gúnyos, de torz mosoly ül embere
Ajkaín a kereszt tövében.*

*„Bűnös emberiség eljött a nagy óra borzasztó,
Bűntető hatalma.
Hába roskadsz szent fiam lüba elé,
Villámom alá sujt!
Hába karolod szennyes karoddal
Szent atyád gyermekét.
Ember, térj magadba, előtted a szent
S mindig járható út!*

Rim. Sobota

Boross Zoltán.

Mese egy kis hóvirágról.

Amikor a természetben minden az újra-
éledésről mesél, halkán, mint egy szivből jövő
sóhaj, lágyan, mint a hajnali szellő...

Akkor bukkantam rá egy kis hóvirágra.
Szirmai lassan, ártatlan féltő kíváncsisággal nyi-
totta ki. Át-át remegett minden kis szélfuváskor,
jedten oltalmat keresően. De örült az életnek,
mint minden fiatal virág. Boldog sejtésekkel
várta a jövőt.

Amikor egészen kinyílt, amikor sokmindent
meglátott, akkor már nyugodtabban forgatta a
fejcskáját a szél szavára. Akkor már nem örült
annyira az életnek. Valami fájdalom járta át.
Vágyódva nézett körül. Egy társat keresett, aki-
vel összetett erővel bátran harcra kelhetnek az
élet nyomorúságai ellen... s észre is vett,

tőle nem messze egy másik hóvirágot. Örömmel
bólingáltak egymás felé. S amint a szellő végig-
suhant fölöttük, meglóbálta őket, úgy tetszett nekik,
hogy már nincsenek oly messze egymástól,
már-már eléri egymást s boldogok voltak, ki-
fejezhetetlenül boldogok, újra örülni kezdtek az
életnek...

És akkor arra ment egy kis leány, aki le-
tépte a kis kóvirágot. Megfosztotta a társától,
az élettől, a boldogságától. Hazavitte, vázába
tette és sokszor, gyönyörködve, sokáig nézegette.
De a hóvirág bánatában lassan, súlyosan haj-
totta le a fejcskáját. Azután a szirmai kezdtek
sárgulni.

... És most elkeseredett tehetetlenséggel
hajlok a kis elhervadt hóvirágom fölé. Éleszt-
getem, mindhiába. Fájdalom fut át a szivemen.
Mert amikor a természetben minden az ujjá-
éledésről mesél, halkán, mint egy szivből jövő
sóhaj, lágyan, mint a hajnali szellő... egy el-
hervadt kis hóvirág fekszik előltem és én vagyok
az, aki megraboltam a boldogságától, én vagyok
az, aki megöltem szegényt...

(Kremnica)

Eleőd Anikó.

Erdei gyümölcsök.

II.

3. **A szeder.** (Rubus Tourn.) A szeder a
rózsafélék tüskés cserjéje. Igen sok faja van.
Tövéből hosszú, egyenes vagy hajlott sarjakat
bocsát, ritkán a földön is kuszlik. Levele váltakozó,
egyszerű karéjos, vagy ujjasan összetett; virága
fehér vagy rózsaszínű; ágboggá vagy
sátorvirágzattá egyesül; gyümölcse társas, apró,
leves, csonthéjas szem, egymással többé-kevésbé
összenő. Erdőben, kivált vágásban a szedrekből
átjárhatóan sűrűség keletkezik. A szeder gyü-
mölcse ehető, savanyús borizü, be is főzik és
szirupot főznek belőle. Egészséges szesz, bor
és ecet is lesz belőle. Levele teának jó. Össze-
húzó hatása.

4. **Az áfonya.** (Fenyvesbogyó, borovnica,
Vaccinium L.) Az áfonya az erikafélék alcsa-
ládjának apró cserjéje. Nálunk négy fajtája
terem. Termete nagyon különböző; levele vál-
takozó, gyakran örökzöld és hasítékalan. Virágja
magános, de többnyire fürtös; bogyója gömbö-
lyű és ehető. Nyersen fogyasztják, de be is főzik.
Bogyója kékfekete (borovnica, Heidelbeere) vagy
piros; utóbbit csak befőzve eszik, mert citrom-
savától fanyarsavanyu, de nem kellemetlen ízű.
Leveleiből teát készítenek hurutok, köhögés
ellen. Élettani hatása gyengén összehúzó. Vegyi
alkotó részei: csersav, chinászav, gummi. Ize fanyar.

Botanikus.

A diák.

(Tréfás növénylani dolgozat.)

A diák (*secundae officinalis*) egyike a legösmeretesebb és legfontosabb növényeinknek. Dr. Proff. természetes rendszerében a porhüvelyesek csoportjába, a kevesel termők alcsoportjába, a dudvafélék osztályába, a mákképek rendjébe, és a tökfefélék családjába van besorozva. Élősködő növény és mert azon szervei, melyekkel élősködik, fegyveralakúak, élősködését puskázásnak is nevezik. Különösen a főzelék-félék rendjébe tartozó növényeken szeret élősködni, így a sárgarépán és a spenóton. Fontossága miatt a faiskolákhoz hasonló diákiskolákban külön arra hivatott kertészek, magyarul tanárok ápolják. Vadon csak ritkán, egyes nyári holdvilágos estéken a sétányokon található. Közkedvelt növény, néha igen szép diszpéldányai nőnek. Kúszó, rendszerint a falra mászik, a nép képzelete szerint dühében. Két nemesített változata ösmeretes; a fűzöld és a pipacsvörös diák. Mindkettőt az iskolákban termesztik. A napfényen fűzöld diák este pipacsvörös lesz u. i. a benne lévő klorofil a holdfény hatására elpirul. Virága ugyanolyan mint a mákvirág. Virágzó kultura alatt is mindig mákvirágzó diákiskolákat kell érteni. Termője, melyet fejnek, vagy főnek is neveznek, rendszeren üres, néha azonban oly növényi anyagot találunk benne, melyet a gazdák mint szecskát, takarmányozásra felhasználhatnak. Termői pontosan június 29-ére érnek meg, rendszeren egy év alatt, de van olyan diák is, amely csak két év alatt tudja gyümölcsseit megérlelni. Megérése után közvetlenül aratják, ennél a papák és a termés minőségét tekintve siró mamák is szerepelhetnek. Némely vidéken befőzés helyett lefőzik. Használják a gyógyszerészekben sikeresen a papák idegbántalmainál, azután lázcsillapítószernek és butaság gyógyítására. Megemlíthető az a némely vidéken nagyon elterjedt babona, hogy a diák a butaság symboluma.

(Kremnica)

Oppé Sándor.

Húsvéti kirándulás.

A lučeneci cserkészek Scherer Lajos parancsnok vezetése mellett április 3–5-ik napjain gyönyörű időben kirándultak Handlova és Bajmóc vidékére. Vonaton Piargy-ig (Jánoshegy) utaztak, onnan pedig vizes réten, sáros utakon gyalogoltak Kunosvágásán át hóborította fenyves, 962 méter magasságig emelkedő hegyi ösvényeken végig a mély völgyben fekvő, vagy hét kilométer hosszú utcából álló Handlova faluba, onnan pedig a szénbánya-telepre, ahol Halvák Rezső bányamérnök urnál magyaros vendégszeretetre találtak.

A második napon a vonat elvitte őket magas viaduktokon át, kies völgyön keresztül Privigyére, ahonnan gyalogosan mentek át a magyar ciprus

szegélyű egyenes uton a gyönyörű Bajmócra. Itt megbámulták az egy méter vastagságu kőfallal körülvett falut, bementek az 1112-ben épült érdekes diszítésű templomba, majd a gróf Pálffy János rajzai szerint Húbert József műépítész által a XV-ik század első felében divatos késő csucsvis stílusban teljesen restaurált várba, amelynek muzeumszerű termei egész középkort leheltek a néző felé. Aztán elstiettek turistáink a vár déli oldalán, mély katlanban fekvő melegfürdőbe, amelynek a Thurzók idejéből származó négyszög alakú zárdaszerű épületét csodálták meg, majd a gyümölcsösben — nyert engedély után — megfőzték a jóízű gulyást s vettek ibolyavirágos hegyoldalon napfürdőt.

Délután visszatértek a várhoz, ahol megtekintették a vár kapuja előtt álló 600 éves híres hársfát, amely alatt II. Rákóczy Ferenc haditanácsot tartott, egy alagut bejáratot és a parki tavon még tutajoztak is. Estefelé Privigyére vándoroltak vissza és ennek nem épen tiszta, egyetlen utcáin bandukoltak végig. Este 10 órára ismét Handlován voltak.

Handlován megnézték a bányatelepet, berendezését, a háttérben emelkedő a 970^m méteres kúpalaku Nagy-Krics hegyet és két kisebb társát és kilenc órakor hazafelé indultak, közbe nagy pihenőket, football-mérkőzéseket tartva, számos fényképfelvételeket csinálva a havas-jeges erdőszéleken. Kunosvágásán Risner erdőtisztviselő ur tettel vendégelte meg fáradhatatlan cserkészeinket. A szép vidéken kívül igen érdekes volt az ottani lakosság népviselete, házépítése, német beszéde.

Fizikai pályázatunk eredménye. A márciusi számunkban hirdetett fizikai vagy kémiai kísérlet leírására két pályázat érkezett be. *Popovics János* beregszászi VII. b. oszt. tanuló két leírást küldött be: a) Jég készítése forró vízből. b) Világító gáz készítése. Mind a két dolgozat ügyes és dicséretet érdemel. *Leungyel György* (Ip. Sály) igen leleményesen bemutatja, hogy hogyan lehet elektromos csengőből távirót szerkeszteni. Kár, hogy rajzait nem klisirozthatjuk s így az egészet egyelőre nem közölhetjük. A pályadíjat neki ítéltük oda.

Jég készítése forró vízből. Vesszünk egy körülbelül 3 cm. átmérőjű 30 cm. hosszú üveget (kémlőcső, befőttes üveg) és ebbe egy dugó segítségével két üvegcsövet illesztünk. Egy kis próbacsőbe egynéhány csepp vizet öntünk, mintegy öt grammot; ezután ezt az üvegcsövet addig melegítjük, míg a víz forni kezd. Azután ezt az üvegcsövet dugóval elzárjuk és beletesszük a kettős üvegcsővel ellátott üvegedénybe, amelybe éteket öntöttünk. Ha a) csövön egy fujtatóval levegőt fujunk az edénybe, erős levegőáram jön létre, melynek következtében az éter erősen párolog. Az éter párolgása annyira lehűti a próbacsőben a vizet, hogy 1—2 perc alatt

megfagy. A b) csövön elszálló étergőzőket a felső végén meggyújtjuk, hogy a gázok ne juszanak a környező levegőbe. Popovics János. *Világítógáz készítése.* Veszünk egy jól záródó edényt. Fedőjéből egy cső nyílik ki, amelyet odaszertelünk. Az edénybe fűrészport teszünk, de jó szárazat s az edényt föltesszük a tűzhelyre. Ekkor a fűrészpör megpörkölődik és gáz fejlődik, amely a csövön kifelé száll. Ezt meggyújtjuk vagy léggömböt is fölthetünk meg vele.

Popovits János.

Körkérdesünkre két igen rövid felelet érkezett be csak; azok sem voltak kellően megokolva s így a jutalmat nem osztottuk ki. A körkérdesre a válaszadás határidejét azért kitoljuk július hó 31-ikéig. A feltételek ugyanazok, mint ahogy azt a márciusi számban megírtuk.

A szerkesztőség.

HIREK

Herczeg Ferenc, a kiváló magyar regényíró, a Magyar Tudományos Akadémia által ajánlva van az ideai szépirodalmi Nobel-díj elnyerésére. Ime a magyar kultúra világra szóló bizonyítéka!

A cserkészlet Magyarországon. Az ideai kimutatás szerint 350 cserkészcsapat működik szerte az országban. E csapatok túlnyomó többségben iskolaiak, de a cserkészlet most új területet kezd meghódítani. Egymásután keletkeznek ugyanis a munkás és tanonciukból álló cserkészcsapatok, melyekből már mintegy hatvan működik az országban, sőt újabban földműves fiukból csapatok is vannak alakulóban. A csapatok létszáma átlag 30—100 fő között váltakozik s a cserkészek teljes létszáma az egész országban kerekén húszezer. A csapatok képzett, felnőtt cserkészletiek vezetése alatt állanak, kiknek száma 400, míg a segédletieké 450. Az őrsvezetők létszáma, kik egy-egy csapat keretén belül 7—8 tagú őrskben vezetik fiatalabb társaikat, 1800—2000 fő között van.

Erdőn töltött 2 napot a Kiskárpátok cserkészcsapat II. Arany János raja. Lángh Jenő őrsvetető vezetésével április 8-án nyomultak föl a rókák, sólymok, ölyvek és zergék a Kiskárpátok nyugati, erdős oldala tövében fekvő Rarokról a vajári völgybe. Mészakőbányák, mészégető kemencék és kötőró malom mellett a Táborhelyre vitt az út. A rügyszó ágak közt fehérülő nyirfaoltárnál a raj illő cserkészdalokkal köszöntötte az Erdők Urát. Az öregek érdekes megfigyelőjátékot rendeztek. Akik nem táboroztak, elszéled-

nek és 10'-ig a terepet figyelik. A nyomokból magára a táborra következtetnek és munkájukról bíró előtt be kell számolniok. Gyönyörű sziklás vidéken, csörgő kis vízesések között mászott fel a kis csapat a Viszokára, ahonnan tág kilátás nyílik a Kis-Alföldre, Morvamezőre és a Kárpátokra: a fiúk ösztönös „huj, huj, hujra!”-val üdvözlik a hazát. Favágók gyantaszagu birodalmán vonultak által délután, amíg csak fáradtan a Természetbarátok „Bergfrei“ menedékházához nem értek. Munkához lát mindenki, negyedóra alatt „otthon vagyunk!” Meghitt este volt: barátság — kimélyülés. A holdvilágos szobában késő éjszakáig zúgott a nóta. Ködös reggel a Modra jéghideg vize úzte ki az álmat. Kankalinos hegyi mezőn fűtyörészték végig a víg vándorok, majd a fauszató dagadt Gidrát jobbra hagyva a Pálffyak fészket, kemény Vöröskőt közelítették meg. Míg a rókák gulyást főztek, a többiek meglátogatták a várkastélyt. Csudamagas fenyőfák alatt folyt aztán a játék, míg a vezető kegyetlen fűtlye indulásra nem kényszerít. A Kukla-hegyen túl lankás szőlődombok közül piroslik a modri torony: elalszik a világosság. Tompa kopogó sorok húzódnak a vasutas Kis-Alföld felé.

„Ifjú Erdély”, az erdélyi magyar ifjuságnak ez a nívós lapja, márciusi számát Jókai emlékének szenteli. Jókairól ír M. Nagy Ottó. „Jókai száz éves” címen Péter Endre ad lendüleles cikket. Jókainéről, az asszonyról, a feleségről ír K. Kardos Enék. Igen érdekes az ifjuság Jókai pályázata. Gaál Endre „Jókai diákalakját” igyekszik megrajzolni. Jókai születésének 100-ik évfordulóján irtak költeményeket gróf Wass Albert, Vernes Gyula, Kováts József, Vándor Ferenc és mások. Egyik költemény szebb a másiknál. Jókai ifjkorából elbeszélést irtak Vernes Gyula és Matskássy Zoltán. A tartalmas szám Reményik Sándor, Walter Ottótól is közöl szép verseket. Szemle, bibliai-köri vezérfonal, diákolimpiász, új pályázatok teszik kedvessé és vonzóvá a lapot. Általában e lapszám azt a benyomást kelti, hogy az erdélyi magyar diákság egységes, együttérző és a közös érdeket nem veszíti el szem elől. Az „Ifjú Erdély” nemcsak az erdélyi ifjuság számára jelenik meg, de az erdélyi ifjuság közmunkálása által is.

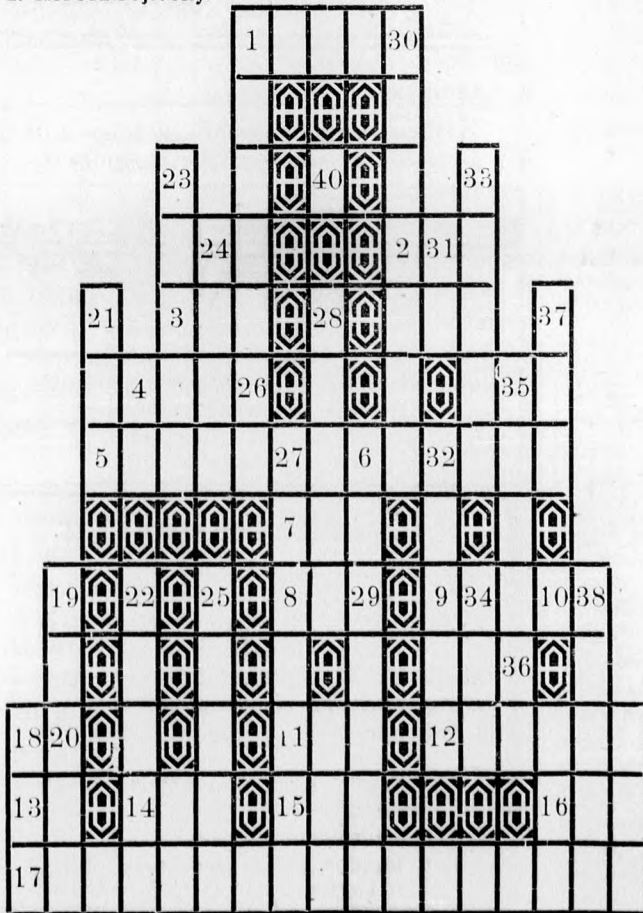
Cserkészeste. A pozsonyi Primáspalota történelmi nevezetességű Tükörtermében a Kiskárpátok cserkészcsapata március 29-én ének-

számokkal egybekötött vetítőképes előadást rendezett. Kemény önbizalom hujrázott az indulóban, a kövi emberek elfakult lelke friss szíromszint fogott. Limbacher Rezső, a sólymok tizenöt éves őrsvezetője lép a pódiumra és aranyos közvetlenséggel ismerteti a tábori életet. A cserkésznevelés nagy fontossága onnét ered, hogy nemcsak ideált állít a fiatalság nemes vágyai elé, hanem megmutatja azt az utat-módot is, mellyel a cél megközelíthető. A cserkészpedagógia legerősebb eszköze a táborozás. Ezt a gondolatot helyesen fejtette ki a kis fölolvadó, 65 szebbnél-szebb tábori kép bizonyította minden szava szent igazát. Megélénkültek a borostyánkői, misérdi, cseklészi, stomfai és rarboki szép napok. Örült mindenki az erdei munka, lavágás, cölöparagás, lüzhelyásás láttára, tetszett az „Is-

len hozott“ fölírású liliomos nyírfakapu, a karfás bürü, a lomhanagy sátrak. Megnevettetett a mosakodó csoport és a kormos konyhaórs, helyeslést bólintottak a szülők, ha tornázott a csapat, kutat ásott a sasórs, ebédet osztott a zöldkötényes szakács és áhitat figyelte az erdei imát, a tábori istentiszteletet. Az a hit közös volt, hogy Brogyányi Kálmán öreg cserkész boldog kis világ gyönyörű pillanatait rögzítette lemezre. Hálás lelkesedés üdvözölte Hornyák Odilo parancsnokot, akinek törhetetlen jobbat akarása százötven magyar fiu testi-lelki tökéletesedését teszi lehetővé. Az énekkar hejehujás, tisztaszemü tréfát, kurucos esték reménykedő bánatát hűen érzékeltető tábori dalai százzszorosan érző, könnyezve mosolygó hallgatókra találtak. Cserkészeste volt. (K. E.)

FEJTÖRŐ

1. Keresztrejtvény.

Vízszintesen: 1. A virágregék költője. 2. Női név. 3. Hegyvidéken sok van. 4. A folyó széte. 5. Kuruc dalok költője. 6. Férfi keresztnév. 7. Ha Istennel beszélsz, ezt rebegi ajkad. 8. A nemes vad más neve. 9. Az énekes hibás képzésű magyar neve. 10. A cipész szerzője. 11. Modern szindarab címe. 12. Ahová a vasut vagy hajó terhet rakják ki. 13. Személynév. 14. Luther vagy küzdő ellenfele. 15. Szlovák személynév. 16. Veszett kutya teszi. 17. Híres drámai költemény címe.

Függőlegesen: 18. Időhatározó névmás. 19. Bádoglpra mondják. 20. Aruha régi neve. 21. Ezzel szántanak. 22. Burgonyát, jeget tesznek ebbe. 23. Aki dolgozik, az teszi. 24. A víz szokása, ha melegítik. 25. Palackon, könyvtáblán található. 1. Isten neve másképp. 26. Ami megmarad a szülő mészése után. 27. Nagy enciklopedista író. 28. Éghajlat latin neve. 6. Efraim örözsének földje és ópaleszlinai város. 9. Női név. 30. A sugárkör latin neve. 31. Álló édes víz. 32. Magyar közjogi méltóság. 33. Aki vetés közt jár, teszi. 34. Fiu név. 35. A fej része. 36. E nélkül nincs semmi. 37. Afrikai népfaj. 38. A benderi napló írója s híres magyar diplomata. 39. Időmérő. 40. A legmélyebb magánhangzó.

2. Csigarejtvény. Löwy Mihálytól.

*S	a	k	o	s	k	e
o	z	a	l	j	a	n
k	b	e	s	z	é	d

A *-gal jelölt betűből kiindulva, csigavonalban haladva egy ismert közmondást kapunk. Melyik az?

3. Betürejtvény. Csank Istvántól. (Rim. Sobota)

Magasok lakója,
Szénfekete madár,
A neve öt betű;
Tolvaj, dögre is jár.

De hogyha az első
Betűjét elhagyod:
Egy házi eszköznek
A nevét megkapod.

4. Szórejtvény. Korenchy Rezsőtől (Kürt).

szó szó szó
szó szó
szó

1

5. Találós kérdések. Galla Józseftől (Udvard)

- a) Mi a különbség a gulyás és a pap között?
b) Melyik a legpuhább fa?

A márciusi fejtörő megfejtése

1. *Rákvers*: Nád-dán.
2. *Találós kérdések*: 1. Ebédet. 2. Malac. 3. Mása.
3. *Az emléképek*: 30-an érettségiztek. $[X(X-1) = 870$ és $X^2 - X = 870]$.
4. *Sakkrejtvény*: Nemzedet nagyjait megbecsülöd, ha ugy dolgozol, mint ők dolgoztak.

Nyertes lett: Korenchy Rezső, Kürt.

A márciusi fejtörőket megfejtették:

Korenchy Rezső, Löwy Mihály, Vadady Zoltán, Csank István, Hízsnyan Gyula, Szabó István, Mihály Gyula, Haász Tibor, Tóth Béla. Török Béla, Gínovszky Gyula, Ifj. Zapf László, Galla József, Popovits János.

Cs István. Verseid kezdetlegesek. Gondolat van bennük, de nincs hangulatuk. A verselés, helyesírás (hallgat, lessz, elbuk, sib.) hibás, V. László. Az előbbi üzenet neked is szól (fojlt, hejeltte.) A rejtvényeket alkalmilag közlöm, Mészáros Zoltán. A dec. 15-iki szám a nyomdászok munkaszünetlése miatt nem jelenhetett meg. A pénzt köszönöm! Ráczkevy Eötv. S. A küldött lapot s jókívánásokat köszönöm! Turul Türelem! Darvas A. Be vannak sorozva Türelmet kérek! O. Sándor. „Patakparton” be van sorozva Megérkezett a februári szám? Üdv. L. Rezső. Fényképet egyelőre nem használhatok, mert nem tudom klisiroztatni.

REDLINGER IGNÁC

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

LUČENEC—LOSONC.

KLEIN SAMU

VASKERESKEDŐ
LUČENEC—LOSONC

Diákok!
Cserkészek!

csakis

Hol vásároljátok író-és papírszereiteket félig

Biró Márkusnál

a gimnázium mellett Lučenecen

ingyen?

Minden 2 Ké. értékű vásárlás után blokkot kaptok, 10 blokk után pedig 1 ért. tárgyat!

MIZSÚR JÓZSEF

zongorakészítő és hangoló
LUČENEC—LOSONCZ

elvállalja mindennemű hangszer s z a k s z e r ü javítását; raktáron tart bel- és külföldi hangszereket és mindenfajta hangszerkelléket

Deutsch József szállodája
Lučenec—Losonc, Masaryk-utca 21.

Nem lesz Önnek bosszusága,
Ha óráját HAÁSZ csinálja,
Óra, ékszer ezer fajta
Van ő nála: kapjon rajta!
HAÁSZ-nál csillog-villog minden
Olcóságban párja nincsen.
Boltját minden vevő tudja,
Kit Losoncra visz az utja.

Cserkészkönyvtár:

1. Sztrilich: Tábort munkák — — — 4—
2. Mócsy: Cserkészsegélynyújtás — 1-50
3. Scherer L.: A szlovenszói magyar cserkész daloskönyve — — — 2—
4. Gerő: Térképismerek — — — 2-50
5. Buczkó: Törvényt magyarázat — — 2-50
6. Scherer: A próbaidős cserkész könyve — — — — — 3—
7. Scherer: A másodosztályú cserkész könyve — — — — — 3—
8. Olasz: Ezeremester — — — — — 3—

Minden cserkész szerezzze be!
A Mi Lapunk útján is megrendelhető!